

A DIÁKOLIMPIAI EREDMÉNYEK VÁLTOZÁSA KARATÉBAN

Készítette: Baksa Dávid Péter

Témavezető: Dr. Győri Ferenc, főiskolai docens

BEVEZETÉS

Napjainkban a karate már nem csak az önvédelmi eszköz szerepét tölti be, hanem mint sportág is egyre nagyobb népszerűségnek örvend. A 2020-as tokiói olimpiai programban a karate is helyet kapott, így sportszakmai körökben egyre fontosabb kérdéssé válik az, hogy honnan, milyen utánpótlásnevelő műhelyekből kerülnek ki azok a tehetséges sportolók, akik képesek az olimpiai kvalifikáció megszerzésére.

CÉLOK

Dolgozatomban a diákolimpiai eredményesség változását értékelem a karate sportágban sportföldrajzi szempontból. Céлом a területi különbségek feltárása, melynek érdekében megvizsgálom, milyen földrajzi elhelyezkedés jellemzi azokat az iskolákat, s ezzel együtt az utánpótlásnevelő műhelyeket, amelyek a legeredményesebben szerepeltek ezeken az országos versenyeken.

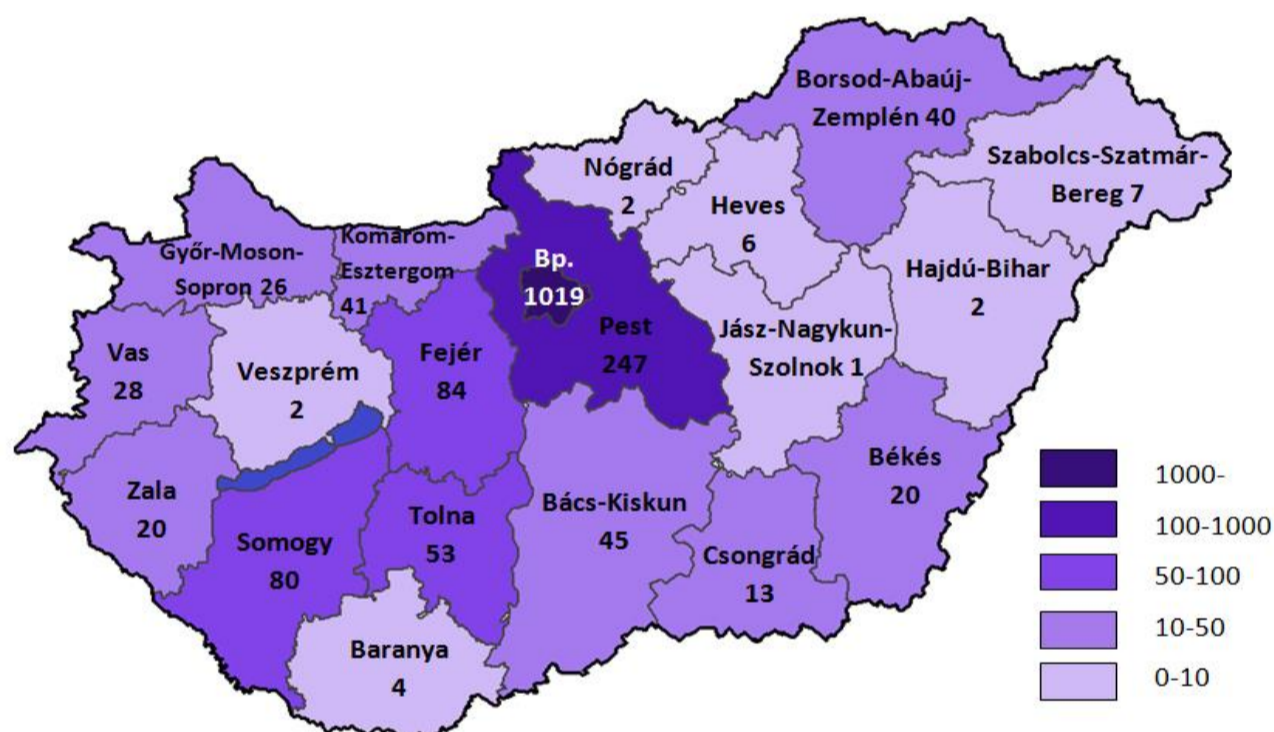
Feltételeztem, hogy a diákolimpiai döntőben a fővárosban sportoló fiatalok eredményesebbek (H1), a nagyobb népességszámú megyék több versenyzővel képviseltetik magukat döntőkön (H2), a megyéken belül a megyeszékhelyek eredményesebbek, mint a többi város (H3).

MÓDSZEREK

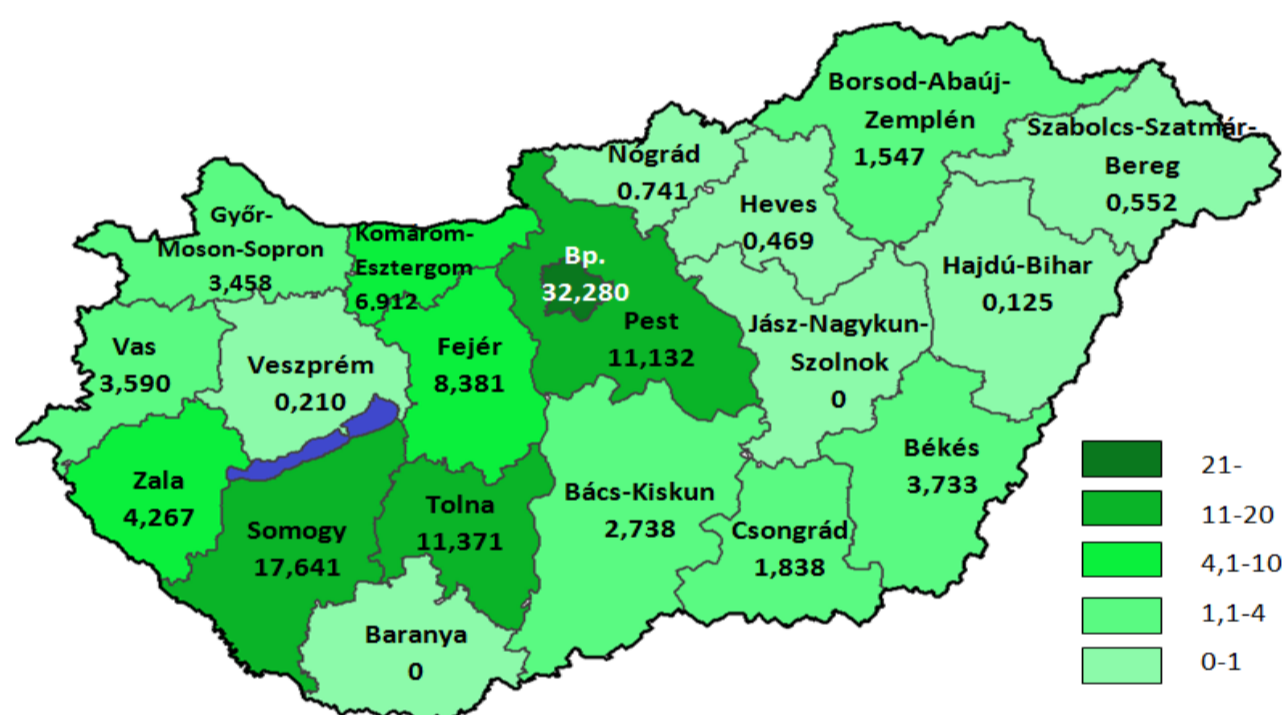
Adatbázisomat a Magyar Diáksport Szövetség honlapjának segítségével az elmúlt 10 év eredményeinek figyelembe vételével, a diákolimpián az első 3 hely valamelyikét megszerzők adatainak segítségével hoztam létre (név, helyezés, év, korcsoport, súlycsoport, iskola, település, megye, régió). Az adatok elemzéséhez Excel táblázatkezelő programot és leíró statisztikát használtam. A területi összehasonlítás céljából megvizsgáltam a megyeszékhelyek eredményeit a megyéken belüli egyéb városokhoz képest, valamint a megyék népességszámhoz viszonyított relatív mutatóját országos összehasonlításban. A sportolói eredményességet diagramok és térképek segítségével ábrázoltam.

EREDMÉNYEK

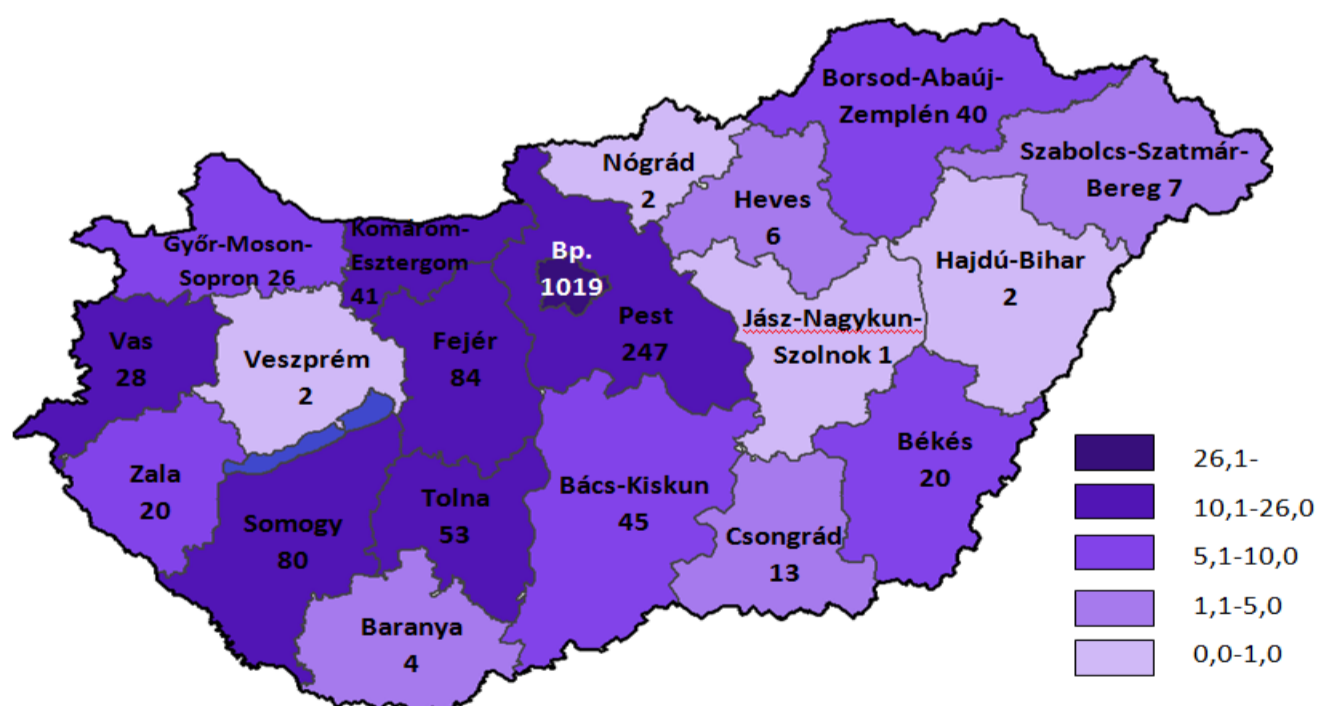
Az összes karatés eredménye Magyarországon

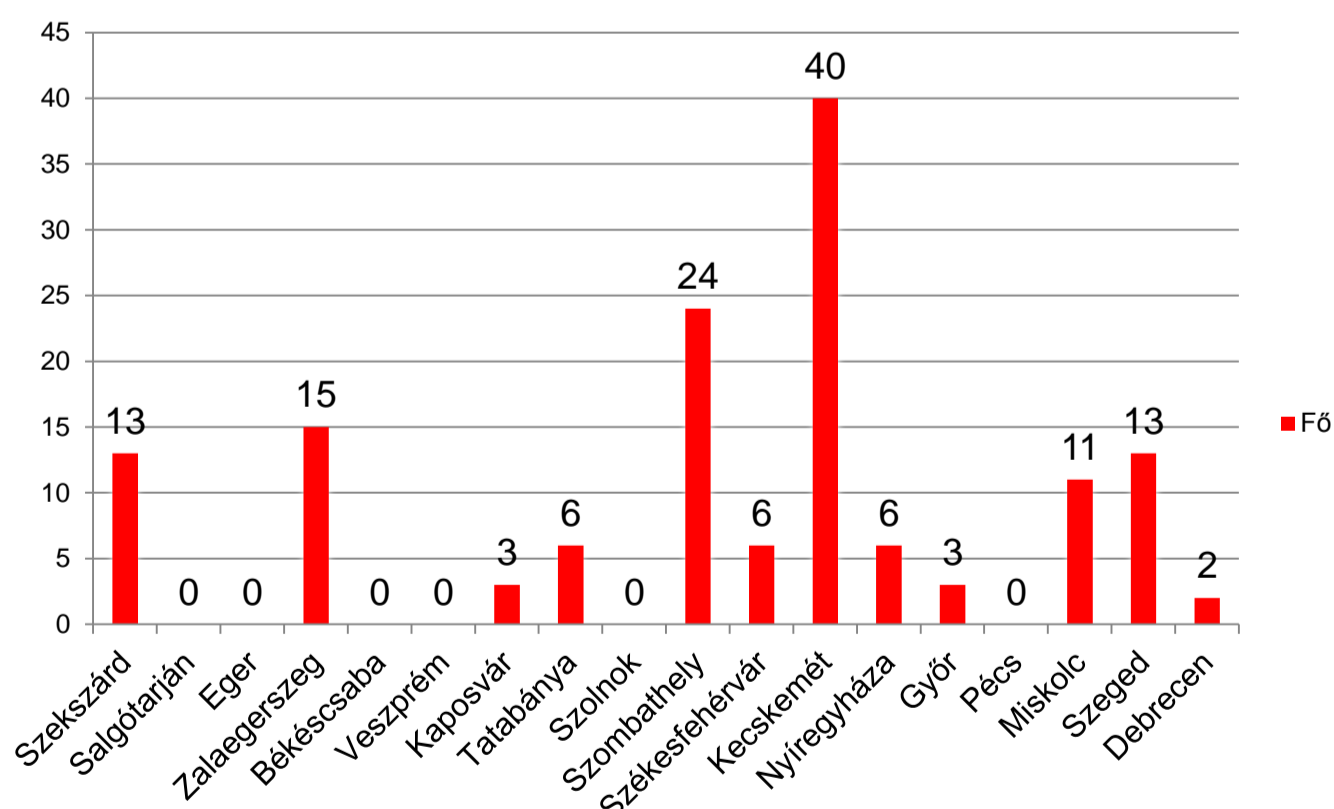
A magyarországi eredmények relatív mutatói általános iskolai korosztályban (10 ezer főre)

A magyarországi relatív mutatók (100 ezer főre)

A megyeszékhelyek eredményei, Budapest kivételével

KONKLÚZIÓ

A fővárosban sportoló fiatalok a diákolimpiai eredményesség szempontjából kiemelkednek (H1). Ennek oka lehet a nagy merítési lehetőség, illetve a kiemelkedő eredménnyel rendelkező klubok, és edzők jelenléte. Nincs kapcsolat a megyék nagyobb népességszáma és az eredményesség között (H2). Mivel a karate mint sportkultúrális minta elterjedtsége a vizsgált populációban nem egyenletes, a népességszám, illetve az utánpótlás korúak aránya kevésbé befolyásolja a versenyeken résztvevők számát. Hasonló okok miatt nem teljesült harmadik hipotézisem sem (H3), vagyis több megyében nem a megyeszékhelyek iskolái a legeredményesebbek a diákolimpiai döntőkön. Ennek oka, hogy a tehetséggondozó műhelyek – bár egy megyeszékhely általában több fiatal sportolót és jobb feltételeket biztosíthat – nem a településhierarchiához kötődnek, hanem a jól felkészült szakemberek munkájához, az utánpótlásnevelő klubokhoz, iskolákhoz. A megyeszékhelyek mellett jellemzően többféle sportágat is kínálnak a fiatalok számára, akik így nem a karatét választják. Területi különbségek országos szinten is érzékelhetők: a Dunántúli megyék összességében eredményesebbek a diákolimpiákon, mint a Dunán inneniek.